

**ОПТИМІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ЗАХОДІВ
НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Сучасний економічний стан більшості країн, у тому числі й України, а також направлення на збереження навколишнього середовища формує основні вимоги до використання ресурсів. На сьогоднішній день на будь-якому підприємстві велике значення наділяється заходам із енергоефективності, які направлені на ефективне і раціональне використання енергетичних ресурсів підприємства. На сьогоднішній день розроблено багато схем щодо раціонального використання енергоресурсів на підприємстві з урахуванням типів виробництва та умов роботи. Проте основним чинником при впровадженні даних пропозицій з енергоменеджменту є фінансові можливості підприємства, які і формують перелік та об'єм заходів.

У виконаній роботі була розроблена загальна модель енергетичних заходів на виробничому підприємстві та вказано дискретний числовий діапазон кожного параметру з урахуванням мінімальних та максимальних потреб підприємства щодо певного виду заходу з енергозбереження.

$$M_E = (N, D, \epsilon), \tag{1}$$

де M_E – модель енергозберігаючих заходів;

N – множина k енергозберігаючих заходів n_i , запропонованих для застосування на підприємстві, $n_i \in N, i = 1; k$

D – множина параметрів кожного енергозберігаючого заходу, $d_j^n \in d_n, d_n \in D$;

ϵ - обмеження екологічної безпеки щодо впровадження n_i -го заходу.

Для вирішення проблеми побудови оптимальної моделі енергозберігаючих заходів підприємства з урахуванням фінансових обмежень було проведено аналіз основних методів оптимізації. Зважаючи на усі переваги та недоліки оптимізаційних методів, було запропоновано використання методологічного апарату генетичних алгоритмів. Модель енергозбереження подається у вигляді хромосоми. Довжина хромосоми дорівнює кількості запропонованих заходів, а кожен ген змінюється у рамках встановленого алфавіту множини параметрів D .

Таблиця 1

Загальний вигляд хромосоми моделі енергозберігаючих заходів

n ₁				n ₂				...	...	n _k			
d ₁ ^{n₁}	d ₂ ^{n₁}	...	d _j ^{n₁}	d ₁ ^{n₂}	d ₂ ^{n₂}	...	d _j ^{n₂}			d ₁ ^{n_k}	d ₂ ^{n_k}	...	d _j ^{n_k}

Таким чином із застосуванням еволюційних методів генетичних алгоритмів отримується оптимальна модель впровадження енергозберігаючих заходів на підприємстві.

Список літератури

1. Mitchell M. An Introduction to Genetic Algorithms. The MIT Press, MA, 1996.
Науковий керівник – О.В.Самков, д.т.н., проф.